

SAULĖTAS ATSISVEIKINIMAS SU VASARA

Šiltajam sezonui pasibaigus tradiciškai kviečiame pasižvalgyti, kokios kraštovaizdžio dizaino tendencijos vasaros kelionėse sudomino profesionalus ir kaip mes galime kūrybiškai pasinaudoti kitų šalių patirtimi. Kraštovaizdžio dizainerė Gintarė Kaluškevičiūtė-Dubakienė (www.kitasvaizdas.lt) keliaudama po Olandijos ir Vokietijos sodus domėjosi, ar čia mėgstama geltona spalva ir kaip ji derinama.

NUOTRAUKOS – GINTARĖS KALUŠKEVIČIŪTĖS-DUBAKIENĖS
TEKSTAS – DANGUOLĖS KIŠKIENĖS.

Gintarė pasakoja, kad kelionėse matydama tiek geltonos spalvos ir pati ją labiau pamilo. Net didelės geltonos spalvos „dėmės“ soduose atrodo nuostabiai. „Aukso žėrinčios rudbekijos yra nebrangus augalas, ir mes sodybose galime sau leisti jomis apželdinti nemažą plotą – sukurti auksinę saulėtą pievą. Jei šiuo šiuo spalva pasitiksime rudenį, jis ne taip mus gąsdins.“

Ryškos didokos „dėmės“ – ne vienintelis pasirinkimas pasidavusiems džiaugsmingos geltonos spalvos žavesiui. Skėtiniai krapų (anyžių ar kitų prieskoninių augalų) žiedai – lengvi, švelnių pastelinių atspalvių, tobulai derantys su varpinėmis žolėmis ir mėgstami šiuolaikiškuose soduose.

VEŠLUS SODAS GANA TAMSUS:
ČIA BEVEIK NĖRA SPALVŲ,
IŠSKYRUS LAPIJOS ŽALUMĄ.
IR TIK GELTONI ŽIEDAI JĮ
NUŠVIEČIA SKAISČIAI SKAISČIAI.
PAPRASTA IR LABAI GRAŽU.

„Dažnai tenka girdėti, kad lietuviai savo soduose, želdiniuose bijo geltonos spalvos – ši mintis pabrėžiama tai vienoje, tai kitoje konferencijoje. Vasarai baigiantis su kraštovaizdžio specialistais aplankėme garsiausio pasaulio dizainerio olando Pieta Oudolfo kurtus natūralistinio stiliaus sodus (žinoma, pamatėme ne vien juos). Pati sau iškeliau užduotį pasigilinti, kaip žymūs sodų kūrėjai žaidžia geltona spalva, – ir supratau, kad jos želdynuose išties labai daug! Olandai jos nevengia ir labai mėgsta – pažiūrėkite, kokią smagią nuotaiką ji kuria. Jie labai drąsiai derina visas šiltas spalvas: su geltona tinka ir oranžinė, ir raudona. Ir priešpriešinės spektro spalvos – mėlyna, violetinė, purpurinė, išryškėjančios kaip išskirtinis kontrastas, – dalinasi įspūdžiais kraštovaizdžio dizainerė Gintarė Kaluškevičiūtė-Dubakienė. – Geltona taip mėgstama gal ir todėl, kad ji sode padeda pratęsti vasarą: juk ir gamtoje birželį dominuoja mėlyni, violetiniai atspalviai, o rudenio pievose pražysta įvairiausi geltoni žiedai.“

Geltonai spindi ne tik gėlių žiedai – varpinės žolės, be kurių neįsivaizduojami dabar tokie madingi natūralistinio stiliaus sodo gėlynai, taip pat yra įvairiausių gelsvų atspalvių, kurie primena lengvą saulėje spindintį rūką, nusileidusį ant gėlių pievos. Visas žolių grožis atsiskleidžia rudenį, bet jų spalva išlieka net ir žiemą.

Gintarė pasakoja, kad lankydamosi Appelterne – didžiausiame Olandijoje sodo idėjų parke (čia 23 hektarų plote įvairūs dizaineriai yra sukūrę 200 įvairių sodų modelių) labiausiai domėjosi geltonos spalvos naudojimu kraštovaizdžio dizaino sprendimuose. Jų buvo įvairių ir originalių; pavyzdžiui, ryškiai geltonai dažytos sienos Lietuvoje jai neteko matyti, bet čia ji gražiai pratęsia ritmiškai pasikartojančių ryškiaspalvių gėlių ir aksesuarų temą.

SUBTILAUS CITRINŲ ATSPALVIŲ ROŽIŲ, ŠVELNIAI GELSVŲ ŽOLIŲ HAKONIŲ LAPŲ, RYŠKIŲ RUDBEKIJŲ „DĖMIŲ“ IR GELTONOS SPALVOS INDŲ KOMPOZICIJA LABAI ŠILTA IR NUOTAIKINGA.

Geltona – energijos spalva. Ji sodui suteikia dinamikos. „Po kelionės domėjausi, kaip ši spalva mus veikia psichologiškai, – pasirodo, ji suteikia įkvėpimo, smalsumo, kūrybiškumo, pasitikėjimo. Tai pozityvumo dozė rudenį, kai apninka liūdesys, kai esame sudirgę, jog vasara baigėsi. Net loginį mąstymą ji skatina, o Johannas Wolfgangas von Goethe teigė, kad geltona spalva tinginį paverčia darbuoliu, – gal dėl to, kad veikia stimuliuojamai... O ir dera ji sode su visomis spalvomis. Net su žalia – nes joje yra gelsvų, salotų atspalvių, tad geltona tarsi apibendrina visą kompoziciją. Nebent jos reikėtų vengti, jei siekiate sukurti labai ramią, atsipalaiduoti skatinančią nuotaiką – tada energija trykštanti spalva netiks. Todėl vargu ar ją pamatysite meditacijai nuteikiančiuose ar japoniškuose soduose“, – pabrėžia kraštovaizdžio dizainerė. ■

Rudbekijos, rykštenės, saulainės, saulėgražos, kitos daugiametės gėlės – nepretenzingi augalai. Kaip paaikškina kraštovaizdžio dizainerė, pasaulinė šiandienos tendencija – sukurti sodą šiuolaikiniam žmogui, kuris yra labai užsiėmęs, priežiūrai laiko neturi, bet gamtos, spalvų, žiedų yra išsiilgęs. Todėl vyksta nuolatinė kuo ilgaamžiškesnių, atsparesnių ir dekoratyvesnių augalų paieška. Tikėkimės, ji bus sėkminga!

Nors vasaros pabaigoje gėlynuose dominuoja ramunės formos žiedai, komponuojant želdynus verta nepamiršti ir kitokių formų geltonžiedžių (varpinės žolės taip pat žydi!) augalų – stilinga įvairovė akiai patraukli, o plunksniniai ar burbuliukus primenantys žiedai kuria intriga ir išsklaido monotonią.